

МОЛОДІ КОМУНАРИ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ЧЕТВЕР

17 ЖОВТНЯ 1968 РОКУ

Ціна 2 коп.

ЮНАКИ І ДІВЧАТА! НАПОЛЕГЛИВО ОВОЛОДІВАЙТЕ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКОЮ ТЕОРІЮ, ВИСОТАМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ! БУДЬТЕ АКТИВНИМИ БУДІВНИКАМИ КОМУНІСТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА!

(Із Закликів ЦК КПРС до 51-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції).

Він ішов разом із двадцятилітніми вузькою стежкою. Чорний ліс, сплвіши густі зелені віти, шумів політному бадьоро, весело. Хлопці й дівчата йшли швидко, витягнувшись у довгий ланцюжок. Він теж поспішав, щоб не відстати, хоч було видно, що йому важко витримувати такий темп. Та коли секретарі комсомольських організацій обласного центру, які йшли разом із ним, колишнім партизаном, на місце боїв, зупинялись, щоб дати йому перепочити, він підганяв: — Швидше, швидше!.. Він поспішав, щоб знову пережити, тепер уже з ровесниками своїх дітей, події тих незабутніх днів своєї бойової молодості. Він поспішав, щоб разом з юнаками і дівчатами стати у почесний ка-

слдопити, пропагандисти цінних знахідок, відкрити, які стали надбанням всього колективу. **А**КТИВНО включилися юні слідопити в операцію «Пошук», яку проводить «Молодий комунар». Якщо спочатку вона була задумана як пошук невідомих героїв, імен загиблих воїнів, то зараз, в переддень 50-річчя ВЛКСМ, учасники операції розширили поле своєї діяльності. Юні кіровоградці виявляють перших комсомольських ватажків, секретарів комсомольських осередків, перших членів ленінської Спілки на заводах, фабриках, в колгоспах. Ще не всі маршрути пройдено. І справа тут не в тому, скільки кілометрів залишиться за спиною учасників походу, а в тому, щоб вони вивели з нього живе бачення героїчних

примують зв'язок з частинами, які звільняли їх міста. Щороку до олександрійців приїждять воїни з частини, яка першою ввійшла в місто і назавжди, на віки залишила, як автограф, тридцятьчотири на постаменті в міському сквері. Юнаки і дівчата з шахтарського міста побували в гостях у воїнів частини. Дорогоцінний подарунок привезли олександрійці додому. Ветерани частини вручили їм рацію, по якій було прийнято наказ командування про початок визволення міста. Ця радіоапаратура має зайняти почесне місце в музеї. **Н**ОВИЙ Закон «Про загальний військовий обов'язок» поставив конкретні завдання перед дтсаафівськими, комсомольськими, спортивними та іншими громадськими організаціями по військово-патріотичному вихованню молоді, по підготовці юнаків до служби в армії. В цьому році в районах області діяли військово-спортивні табори, де майбутні воїни набували військових знань, готувались до почесної служби. Новомірогородський райвійськкомат разом з райкомом комсомолу, райкомом ДТСААФ та райсоюзспортом добре організували навчання призовників та допризовників у такому таборі. Юні моряки, десантники, зв'язківці і стрільці вивчали матеріальну частину, статуту, проходили строюву підготовку. Такий табір діяв і біля села Федорівки. Його мешканцями були майбутні воїни з Кіровоградського району.

ТИ — ГОРНОВИЙ

- ВИХОВУЄ ПОДВИГ БАТЬКІВ
- «ПӘШУК» ЗВІРЯЄ КУРС
- ДО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ — ГОТОВИЙ!

раул біля могил побратимів, щоб розповісти юним про народних месників Чорного лісу. З тих пір минуло вже більше року. Та кожний молодий кіровоградець, що побував тоді біля партизанських землянок, бачив сліди від куль та осколків на стовбурах дерев, не забуде того походу. Вони по-іншому подивилися на справи своїх батьків і старших братів. Ніякий, навіть найкращий підручник історії не розповість так про священну війну, як це зробили свідки тих подій — напівроззаселені стоянки партизанських загонів, партизанські стежки, окопи. І найголовніше — зустріч з учасником партизанського руху на Кіровоградщині. Сотнями маршрутів пройшли учасники походу по місцях революційної, бойової та трудової слави радянського народу. За час походу відбулася зустріч із героями війни і праці, з ветеранами Ленінського комсомолу. Багато невідомих сторінок з історії комсомольської організації області відкрили юні слідопити, зібравши багатий історичний матеріал. В багатьох школах, колгоспах, на підприємствах відкрито музейні кімнати, які поповнились матеріалами, зібраними учасниками походу. Тут, біля стелів, які розповідають про героїчні і трудові звершення, відбуваються комсомольські збори, прийом в піонери і комсомол, проходять заняття гуртків і клубів комсомольської політосвіти. Молоді червонозоріаді і учні Гайворонської СШ № 1, колгоспники артілі імені Мичуріна Голованівського району і школярі Куцуволівської середньої школи не лише екскурсанти в музейних кімнатах, а й творці їх, збирачі цінних матеріалів.

звершень своїх батьків, щоб вони причастились до їх бойових і трудових подвигів. Час йде швидко. Уже комсомольці 70-х років пройдуть по маршрутах 50 — 60-х років. І наші сьгоднішні справи записувати вони в літопис комсомольських звершень. Похід продовжується, бо наша земля щоденно народжує героїв, і кожне молоде покоління чистить себе під них, щоб йти в революцію далі, приймає з їх рук естафету героїчних і трудових звершень, загартовуючись ідейно, духовно. Сьогодні розвідка йде без гвинтівки. Сьогодні мирний пошук. Та якщо проб'є грізний час, мільйони розвідників наших днів стануть на захист Батьківщини. Вони сьогодні вчать майстерності бути бійцями. Є в одного листа такі рядки «Не для війни рождаються мужичина, а для того, щоб не було війни». Щороку юні кіровоградці йдуть служити в армію, в різних кутках країни несуть вони почесну вахту на найголовнішому посту країни, — Із зброєю в руках стоять на сторожі завоювань Жовтня. Пішли вже в запас ветерани частин, які звільняли Кіровоградщину, а на їх місце приходять молоді воїни із нашого степового краю. В кімнаті бойового шляху частини вони знайомляться з репліками бойової слави, з наказами ветеранів — бути справжніми воїнами. Кіровоградці виконують наказ. У військкоматі і на місці роботи приходять подяки командування. Комсомольські організації Кіровограда, Знамянки, Олександрії під-

важливу роль у підготовці юнаків до служби в армії відіграють учбово-технічні пункти при комітетах ДТСААФ, авто-, мото-, стрілецький, морський клуби обкому оборонного товариства. Тільки в цьому році тут підготовлено сотні розрядників з військово-прикладних видів спорту. Іноді запитують: який процент у виховній роботі повинна займати військово-патріотична тематика? Доводиться дивуватись такому запитанню. Адже вся робота по вихованню молоді повинна бути проникнута нею. Тут і «Провірено. Мін немає» на стіні будинку, що по вулиці Декабристів у Кіровограді, і обеліск на місці форсування Дніпра в Онуфрївському районі, і батькові медалі, що лежать в шклянці в шафі, і пошук від часу фотокартки, і зустрічі з ветеранами воєн, і перегляд кінофільму про події Великої Вітчизняної війни, і стрільби в шкільному тирі, і здача норм на значок «ГЗБ»... Важко перелічити всі форми виховання юних патріотів, але вони повинні вибратися в себе все — від любові до рідної школи, колгоспу, села — до виховання на героїчних прикладах батьків. Колицкою героїв назвав нашу землю Олексій Толстой. Він порівнював її з горнилом, де гартуються юні серця, стаючи міцнішими від криці. І кожний вчитель, вихователь, батько, комсомольський ватажок повинен відчувати, що він стоїть біля цього горна, що він — горновий.

В ОБКОМІ ЛКСМУ

ПРИСУДЖЕННЯ ПРЕМІЇ ЮРІЯ ЯНОВСЬКОГО

Підбито підсумки конкурсу імені Юрія Яновського на кращий твір образотворчого мистецтва, присвячений 50-річчю Ленінського комсомолу. Премію Юрія Яновського присуджено Броніславу ДОМАШИНУ за картину «Комсомольський дозор» і активну творчу діяльність. Спеціальними призами відзначено роботи живописця Леоніда Бондаря (м. Кіровоград), графіка Анатолія Тимошенка з Кіровоградського району, майстра кераміки Василя Бєсєдіна (м. Кремгес).

СЛАВИМ ЛЕНІНА

ОБЛАСНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ

Ленін — довічне мов джерело,
Ленін — революції мужче крило,
Через дні і триноги,
Через радости здійснених мрій
Він всміхається телло
Добрий долі мой.

Це з вірша кіровоградця Леоніда Народового. Та, безсумнівно, кожний з учасників обласного фестивалю творчої молоді поставив би під цими словами свій підпис, адже поет він чи художник, прозаїк чи скульптор — рівняє свій життєвий крок по Іллічу, його думками оцінює свою роботу. І зрозуміло, що фестиваль творчої молоді області розпочався походом до пам'ятника В. І. Леніну. В шанобі моладі митці покладали квіти до підніжжя пам'ятника вождю, порадившись у думці ще раз з Іллічем. Фестиваль відкрив коротким вступним словом перший секретар обкому комсомолу М. Сиротюк. Про творчі здобутки і плани молодих митців розповів в своїй виступі голова обласного комітету самодіяльних композиторів О. Смолянський, поет В. Гончаренко і В. Юр'єв, композитор Л. Загребельний, головний режисер театру імені М. Кропивницького І. Казнаді та інші. Того ж 15 жовтня в картинній галереї було відкрито художню виставку, присвячену 50-річчю ВЛКСМ. Під час фестивалю молоді поети, прозаїки, композитори зустрілися зі студентською і робітничою молоддю. Своєрідним і цікавим звітом молодих митців став концерт, яким закінчився фестиваль. Перед початком його перший секретар обкому комсомолу М. Сиротюк тепло поздоровив лауреатів конкурсу імені Юрія Яновського, вручив їм грамоти обкому комсомолу і премії. Потім кілька годин підряд звучали в залі обласної філармонії пісні і вірші місцевих авторів. Зал дружно аплодував Валі Паюхіній, яка в супроводі оркестру виконала пісню О. Смолянського і Л. Народового «Земле моя», композитору Л. Загребельному, який на цьому концерті виступив не лише як композитор, а і як співак, В. Юр'єву і В. Гончаренку, які прочитали свої твори, іншим авторам і виконавцям.

ВЕСОЮЗНІ КОМСОМОЛЬСЬКІ ЗБОРИ

РАПОРТИ ПЕРЕД ЗНАМЕНАМИ

НОВОМИРГОРОД. 300 гектарів зраного поля записали на свій рахунок у вересні й з початку жовтня механізатори колгоспу «Прогрес» Микола Нелюб та Петро Жовна. Вони заощадили цього року майже 800 кілограмів пального. А доярки цієї артілі Люба Кармазіна, Людмила Ісакова та Люба Дуденко стали в загін триохтисичниць.

МАЛА ВІСКА. Механізатор артілі імені 10-річчя Жовтня Микола Гадюков за вісім місяців ювілейного року має 887 гектарів умовної оранки та 200 кілограмів зекономленого пального.

ВІЛЬШАНКА. Руками колгоспної молоді, яка декілька разів збиралась на комсомольські недільники, в райцентрі споруджено міжколгоспний піонерський табір «Комсомолець».

КІРОВОГРАД. Самодіяльний студентський танцювальний колектив педінституту після зарубіжної мандрівки вирушив до хліборобів області. Востаннє акорди гомінких українських танців прозвучали в селах Вільховому, Грушці, Лозуватому Ульяновського району, на сцені районного Будинку культури.

Під час фестивалю творчої молоді відбулася зустріч поетів з робітниками заводу «Черво-на зірка».

На фото: перед ровесниками виступає Вадим Шевченко.

Фотс О. Мельника і Г. Спіріна.

ОЛЕКСАНДРІЯ

ЗМАГАННЯ ТРИВАТИМЕ

НА ПРОХІДНИЙ закон залізний: одна людина — одна перепуска.

— Не можна з дітьми, громадянсько!

— затято повторював вахтер.

— Не громадяночка я вам, дядьку, а робітниця заводу Робітниця! — повторила з притиском Тамара Салабутіна.

Їх обступили комсомольці.

— На суботник поспішаємо. А ви, дядьку, людина неспівдома.

Старенький заморгав очима. А коли оговтався, Тамара разом з дитиною в оточенні комсомольців уже крокувала до цеху.

І як же було Тамарі не потрапити на суботник, коли друзі просять допомоги. Як зараз, стоять у неї перед очима рядки з відкритого листа комсомольців Орсько-Халіловського комбінату, надрукованого в газеті «Металург»: «Крупносортильний прокатний стан 950 800 на Орсько-Халіловському металургійному комбінаті — Всесоюзна ударна будова... Як повітря, потрібні нам зараз 40 магнітних підсилювачів. Допоможіть, друзі, вчасно виконати нашу ювілейні зобов'язання».

Лист обговорювали на комсомольських зборах. Власне, і не збори це були. Це було головуючого, протоколу. Просто зібралися в обідню перерву юнаки й дівчата, а я зачитала лист. Нікого вмовляти і не збиралася, бо знаю своїх комсомольців. І не помилилася.

Тамара Салабутіна, Олександр Чудников, Микола Грищенко, Валя Лихан говорили різне, а суть одна: допомогти й пошвидше.

Працювали у дві зміни. Наладчики, Ізолювальники — всі працювали на монтажі. А такі до вечора сорок новеньких магнітних підсилювачів стояли готовими до відправки.

Не в дивину нам допомагати друзям, бо й друзі не залишають нас у біді. Якось терміново нам потрібні були реле. Звернулися в завод комсомолу одного з Єреванських заводів, і прилади надійшли раніше, ніж ми чекали. А разом з ними й лист: «Дорогі українські колеги! Прохання виконали. Бажаємо здоров'я і творчих успіхів. Секретар комітету ЛКСМ Г. Маркарян. Начальник штабу КП Мюссинян».

Продукцію нашого заводу знають робітники тридцяти семи країн, в тому числі Болгарії, НДР, Румунії, Польщі, Чехословаччини. То неже ми можемо допустити, щоб з рук молодих виходили низькоякісні прилади?

Змагання по професіях допомагає комсомольцям заводу відточувати свою майстерність. Наприклад, продукція електромонтажної Люсі Титової приймається з першого пред'явлення. Люся не одна така на заводі. З першого пред'явлення приймається продукція штампувальника комсорга цеху металоінструментальника Юрія Панкова, ізолювальниці Люби Мерзлякової, намотувальниці Зіни Курляєвої і багатьох інших.

Комсомольська сім'я заводу весь час зростає. Ветерани труда, кращі робітники заводу, як прапор, передають молоді змінні трудової естафети. В урочистій обстановці на вечорі посьяти в робітників свої перші документи, робітничу путівку і трудову книжку одержали Георгій Новиков, Нелла Плосконос, Люба Зажигіна, Ольга Максіна, Валя Шиш, Таня Мануйлик.

За ювілейний рік комсомольцями заводу зроблено вже чимало. Одинадцять молодіжних колективів включилися в змагання «Від ювілею країни до ювілею комсомолу», яке проходить під девізом

«Трудові подарунки на кожному робочому місці».

Хочу назвати характерний приклад творчої ініціативи комсомольців. Трансформаторний цех не виконував планів. Дівчата і хлопці у цеху — відмінні робітники, а от не виходило. Зібралися ми, запросили групу НОП. Вирішили зробити часткову реконструкцію цеху. І що ж: цех з місяця в місяць справляється із завданнями. Навіть більше: комсомольці цеху вирішили свої зобов'язання за 10 місяців виконати на дев'ять днів раніше строку. І я вшестена, що це їм вдасться.

Сьогодні ми переглядаємо свої зобов'язання, радіємо за групкомсоргами цехів, з бригадирями, з молодими робітниками і робітницями. У хлопців і дівчат виріває думка про нове соціалістичне змагання. Хочемо назвати його «Від ювілею комсомолу до 100-річчя від дня народження В. І. Леніна».

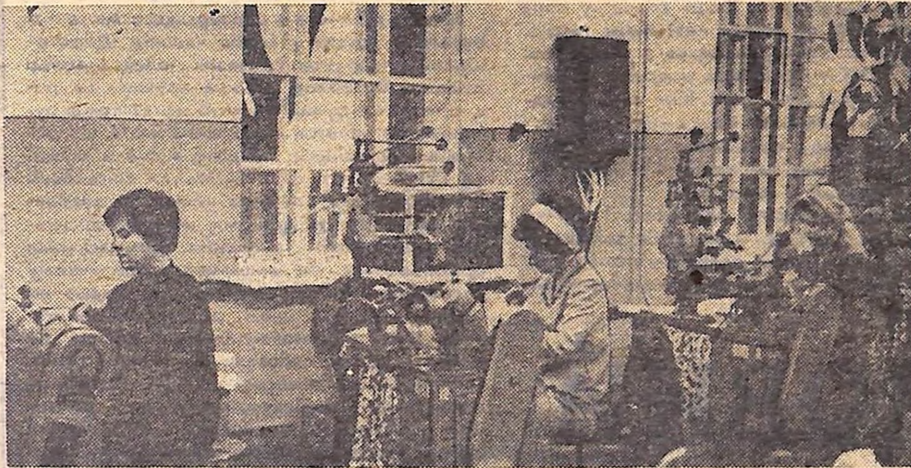
М. АНІСІМОВА,
секретар комітету комсомолу Олександрійського електромеханічного заводу.

Комсомольці з дільниці пробних конструкцій Апатолій Завгородній (зліва) та Віктор Салтанович разом з товаришами зобов'язались виготовити на честь 50-річного ювілею Ленінського комсомолу 250 приладів нової конструкції. Свої зобов'язання хлопці виконали.

Приємно працювати в сонячному цеху, де взимку і влітку бувають квіти.

На фото: в одному з цехів Олександрійського електромеханічного заводу.

Фото В. Рощина.

НА ДИВО щедрий зорепад був тієї весни. Зорям немов не терпілося впасти з холодної пустки на обігріту людським теплом землю. А може, не зорі, а долі дівочі спускалися на Протопоівку? Тим, хто рахував їх, було ледь за сімнадцять.

— То вирішила?
— Вирішила.
Вранці говорила з батьками.
— А що ж, дочко, — задумливо пихкав цигаркою Омелян Прохорович, — ми з матір'ю весь вік у колгоспі, а на долю не нарікаємо.

А Оленці, ой як не хотілося відставати від подруг. І за літературу спеціальну засіла, ввела масаж, моціон, режим харчування.
Коли раптом почула від зоотехніка:
— Розформуємо групу. Не рентабельна.

Оленку десь вище ліктя.
— Ну, якщо так... — ховає посмішку Громовий.
Члени бюро, як один, піднімають руки.
* * *
— Зеленгур... Почуваєш, як звучить, Оленко? — Іван вділяється в оксамитові очі.
— А Олексієва, що, гірше? — раптом помічає він незнайомі вогники.
...Без коханої дружини і хата не хата. Вже чим не займайся, а думка біля неї. Не сидиться Іванові в чотирьох стінах. Що не хвилинка — то й погляд на годинник. Нарешті, можна йти зустрічати. Десятий клас вечірньої школи закінчує Оленка. То Іван мусять інколи й за господарством доглянути. Зате й нагорода — ласкавий погляд дивовижних Оленчиних очей.
Заздрять йому ровесники: «Дружина — раз в тисячу літ зустрінеш». А чи такий вже Іван щасливий: школу закінчувала — чекай. Депутат райради Олена Зеленгур наводить порядки в дитсадках чи магазинах — чекай.
— А ти не чекай, Іванку. Ходімо разом. Для людей це все.
Коли проводжав зі школи, зупинилися біля ганку.
— А що буде, як до інституту вступиш?
— А може, разом? Не втрималася зірка. Відірвалася від темно-голубої чаші і впала біля Оленчиних ніг. За нею — друга.
— Бачиш, Іване. Долі наші пролягли поруч, — сказала, дивлячись в очі.
— Поруч... Зачекаймо третьої, — прошепотів стиха, пригорнувши дружину.

„ЯК ЗВУЧИТЬ — ЗЕЛЕНГУР?“

Стояли за селом, чекали незбагненого чуда.
— Твоя, Оленко, на село впала, — мовила одна з подруг, проводжаючи поглядом мерехтливий слід.
— Думки вгадала, — посміхнулася Олена.

— Вона ж вісім класів закінчила. Може, в технікум? — підступилася мати. — Мало ще ми горба гнули?
— Схаменися, жінко, коли те було! — розсердився Омелян Прохорович. — На фермі механізація, у полі — машини.
«І чого не помиряться? — зупиняла оксамитові очі по черзі на кожному. — Адже вирішила».
Наступного дня була на фермі. З перших хвилин відчула себе як удома. Всі ж свої: і Марія Зеленгур, і Люда Кашпуровська, і Таня Кучугурна і тітка Домаха Чередниченко. Незнайома справа не лякала. Та й чи такою вже незнайомою була вона для дівчини, що виросла в селі?
Старша з доярок, Домаха Чередниченко, стежачи за новенькою, хитала головою:
— Група тобі, дівчино, дісталася. Не заздрю.
Бо заздрити й справді не було чому: корови за нехаяні, про молоко й думати годі.

— А а ж?
— Дамо нетелів. Тут тобі розгін, Оленко.
Жаль було труда, але бачила: дійсно починати треба саме так.
І почала. Вже першого року надоїла від первіток, як не надювали доярки і на повноцінній групі.
Діла — не слова. Оленка небагатослівна. Працювати, то з душею, а інакше взагалі чого приходити на роботу? Одне лише мучило дівчину: не встигла в школі в комсомол вступити. Підійшла якось до секретаря комсомольської організації Валентини Семенової:
— Ось... заяву приготувала. Але ж група...
Зібралися в кімнаті відпочинку. Там же — в повному складі бюро Олександрійського райкому комсомолу.
— Які будуть пропозиції? — Михайло Громовий, перший секретар райкому, глянув на присутніх.
— А які, коли вже мене перегнала, — тітка Домаха Чередниченко бере

В. ШАРІЙ.
Колгосп ім. Леніна.

ГОВОРИТЬ ІСТОРІЯ

Третій рік працює при міській комсомолу комісія по вивченню історії комсомольської організації Олександрії. За цей час зроблено вже чимало: складені списки комсомольців 1920 — 1922 років, взято на облік комсомольців 1920 року, що проживають в Олександрії, зібрано багато документів, фотографій, комсомольських квитків старих зрідків. За матеріалами комісії написано лекцію про історію комсомольської організації. Цю лекцію з великим інтересом слухає молодь на заводах, шахтах, у школах.

А на адресу комісії йдуть і йдуть нові листи, нові документи. Особливо багато їх надходить у ці дні, напередодні ювілею ВЛКСМ. Цікавого листа надіслала комсомолка з 1920 року Клара Камінська.

«8 вересня 1968 року, — пише вона, — коли закінчувався зліт переможців походів по місцях бойової і трудової слави, наш красень Київ був святково прикрашений прапорами, квітами. На вулиці вечірнього міста виїшли дорослі і діти. Вийшла і я, побачила дівчат у червоних хустинках, юнаків у будьонівках, і наче побачила себе в молоді роки, наче побачила свою юність, своїх друзів і товаришів, з якими в 1920 році вступала в Олександрії до лав комсомолу. Босоногі, голодні, ми виконували важливі доручення партії — збирали одяг для поранених червоноармійців, чергували в загонах частини особливого призначення, вели роз'яснювальну роботу серед новобранців».

Я добре пам'ятаю, як ішла на польський фронт олександрійські добровольці. Серед них наш перший секретар Дмитро Ямпольський. Він повернувся сльозим з фронту, білополяки вилекли йому очі. А ті, хто залишився у місті, з гвинтівками захищали Олександрію від бандитів.
Я пам'ятаю своїх товаришів Львівського, Якова Шахунця, Леоніда Дмитренка, Ірину Яцину, Поліну Локшину, Якова Тарнопольського, Софію Березовську. Про комсомольців 20-го року складають пісні. Бо вони завжди були на передовій, разом з партією будували нове суспільство. Мені вже 65 років. Я спокійна, бо справа, за яку боролася ми, комсомольці 1920 року, зараз в надійних руках.

Я сліdkую за успіхами олександрійських гірників. Пам'ятаю, в 1920 році прийшли ми на екскурсію на шахту поблизу Олександрії. Це була не шахта, а компанія. Там можна було працювати тільки напівлежачи. А зараз я відвідую республіканську Виставку передового досвіду і довго стою біля експонатів з Олександрії. Бажаю вам, дорогі молоді мої друзі, великих успіхів».

Хіба можна без хвилювання читати цього листа? Я бачив, як слухали цей лист комсомольці-девятікласники школи № 2. Здавалося, від рядків повіяло подихом незабутніх років громадянської війни, рядки донесли подих історії.

Комсомолець з 1920 року І. М. Смілянський зараз проживає у Краматорську. На адресу комісії він надіслав фото комсомольського активу міста Олександрії. Після того, як на фронт пішов перший секретар повітового комітету комсомолу Д. Ямпольський, секретарем обрав І. Смілянського. А в грудні 1922 року І. Смілянський пішов на військову службу.

Йдуть і йдуть листи в міський комсомолу. Щедра перед ювілейна пошта. Надходять спогади, документи, фотографії.

З Москви написав кандидат технічних наук А. І. Дамський. В 1920 році він був чи не наймолодшим комсомольцем міста — було йому 14 років. Він працював в Олександрійському відділенні УК РОСТА (так називалось тоді РАТАУ), писав плакати, лозунги.

Йдуть листи сивих комсомольців, і що не лист, то рядок славної історії комсомолу, рядок, що писався гвинтівкою і багнетом.

А. КОХАН.

НОВГОРОДКА

НА МОЄМУ робочому столі — пакунок газет. Верхня — наша районна, «Маяк комунізму». Розгортаю її. І одразу на другій сторінці бачу напис. «Жовтень. 29. День народження комсомолу». І ще тут емблема комсомольського значка. А нижче — матеріали про молодь району, про те, як вона готується зустріти піввікові іменини своєї Спідки. Так майже в кожному номері «Маяка комунізму».

Вже в перших цюгорічних номерах газети рядки про тих, хто став заспівувачем соціалістичного зма-

РЯДКИ ШАНИ

гання ювілейного комсомольського року. Потім — нариси, зарисовки про мого ровесника.

8 березня. Газета друкує фотопортрет трактористки артілі імені Леніна Тетяни Середи. Поруч хвилююча розповідь про дівчину, яка взялася працювати на артільній свинофермі.

23 червня. «Наші успіхи — ювілею» — це замітка Р. Ровенця, голови ради піонерської дружини Новгородківської восьмирічної школи. В ній про те, як учні зібрали вже 800 кілограмів металолому, 300 кілограмів макулатури, на 205 карбованців розповсюдили різноманітної літератури. А ще кожен учень посадив 5 фруктових та 5 декоративних дерев.

В цьому ж номері газети — нарис про ангелітку Галину Соловійову, яка почала працювати в колгоспі «Перемога». За короткий час дівчина вже встигла показати своє вміння. Щодня до обіду вона забезпечує кормами артільну худобу. А потім працює в саду.

7 вересня. Секретар комсомольської організації артілі імені Кірова М. Янченко розповідає про своїх друзів. «Всі наші комсомольці, — пише автор кореспонденції, — вважають своїм найпершим обов'язком зразково працювати на виробництві». Далі рядки — про ком-

байнерів І. Онищука, В. Сердюка, які зібрали урожай колоскових на 300 гектарах. А ще про Г. Ковтуна, сівача, орача, тракториста, площа кукурудзи якого найкраще була доглянута і тепер видає сорокацентнеровий урожай. Після цього М. Янченко повідомляє про комсомольські недільники, на яких юнаки та дівчата колгоспу упорядковували вулиці села, садили дерева, робили асфальтові доріжки біля щойно збудованого Палацу культури, закладали парк, сквери. «До всього у них справа» — інша кореспонденція. Її автор, ватажок комсомольців артілі імені Димитрова Л. Жученя. Це рядки про комсомольські недільники, на яких молодь працювала, готуючи до сівби зерно. Добрим словом Л. Жученя згадує завідувач клубом Ольгу Чабан, виховательку дитячих ясел Галину Долід, пасічника Володимира Супруна, шоферів Миколу Корчика, Андрія Тєріха.

З жовтня. Тут розповідь про комсомольську організацію колгоспу імені Мічуріна, про те, які гостинці готує молодь своєму святу. Шофер Григорій Глоб записав на свій рахунок 35 тисяч тонно-кілометрів. Доярка Зоя Демчик надоїла на корову по 2300 кілограмів молока. Серед кращих сіваків молодіжний агрегат Павла Шербаня.

На комсомольській сторінці повідомлення про те, що комбайнер артілі «Зоря комунізму» Микола Котляр став кращим молодим жєнцем Кировоградщини, отримав приз обласної газети «Молодий комунар».

10 жовтня. Секретар парторганізації колгоспу імені Ілліча В. Нєдвіга веде розмову про 70 молодих хліборобів господарства, про те, як партком допомагає в роботі комсомольській організації. На цій же сторінці розповідь про кращу доярку району, комсомолку з артілі імені Леніна Галину Лєлицю. Дівчина дала слово до ювілею комсомолу мати на корову по 3200 кілограмів молока. Вже нині доярка виконала своє зобов'язання...

Переглянув газети. Пригадую, про кого б ще варто сказати слово шаноби напередодні ювілею Спідки. Сам беруся за перо. Напишу про Марію Добриденц, ланкову з колгоспу імені Ілліча, яка збирає 300-центнерний урожай буряків. Ще скажу про комсомольців села Верблюжик, які вирішили до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна зробити своє село селом високої культури. Безперечно, похвалою молодих спортсменів колгоспу імені Орджонікідзе. Адже тут спортом займається близько 200 хліборобів. Перші в районі — тутешні футболісти. Активізують свою діяльність волейболісти, баскетболісти, любителі ручного м'яча, тенісисти, шахісти.

І ще напишу про ватажка молоді колгоспу імені Калініна Василя Трояна. Адже це його чимала заслуга, що комсомольська організація артілі стала кращою в районі. Тут кожен комсомолець — передовий виробничник, кожен — спортсмен, учасник художньої самодіяльності, кожен вчиться у вечірній школі чи технікумі. І

І ще будуть слова дяки нашим старшим товаришам — комуністам, які ведуть за собою нас, показують шлях до нашої світлої мети.

В. НЕСТЕРЕНКО,
секретар Новгородківського райкому комсомолу.

ЗІБРАВСЯ ДОДОМУ. Ратом телефонний дзвінок. Хрипливатий голос пробиває у трубку:
— Диспетчер станції ім. Т. Г. Шевченка турбує.
— Слухаю.

— Про Дерипаса хотів запитати. Чи він і справді добрий машиніст, чи, може, з вискочок?

Дещо відягло від серця. А то вже думав, що накоїв щось наш керівник комсомольсько-молодіжної коло-

ЗНАМ'ЯНКА

Першим почав таке «процісування» Іван Дерипаса, а за ним і всі члени колони: Михайло Колондирець, Ігор Смуглій, Валентин Калиновський, Євген Ворозський, Анатолій Чернявський, Петро Юшко та Володимир Ти-

дїжних колон. Весь рік у нього перехідний прапор комітету комсомолу депо. І ця відзнака не лише за високі показники. Тут і вихована робота добре ведеться. Машиністи прагнуть, щоб їх помічники, отримавши посадження на право самостійно водити поїзди, залишалися в своїй робітничій сім'ї.

«ДАЙОШ ВЕЛИКОВАГОВІ!»

ни. Спокійно відповів диспетчеру:

— Один з кращих у локомотивному депо. Мабуть, вимагав великоваговий поїзд йому сформувати?

— Точно. Казав, що звичайний не поведе... Нашумів тут.

— І як?
— Задовольнили проханья. Це вже стало традиці-

тов. Вони зобов'язалися до ювілею Ленінського комсомолу провести 300 великовагових поїздів і зекономити 25 тисяч кіловат-годин електроенергії.

Зобов'язання давно перевиконали: на десяте жовтня вже провели 370 великовагових поїздів і заощадили 34 тисячі кіловат-годин електроенергії.

Щоб видніше було, чого

Ось і кілька тижнів тому такий документ отримав Євген Ворозський. Чився він у Івана Дерипаса. Анатолій Чернявський допоміг стати умілим водієм Ігорю Смуглію.

Петро Юшко пильністо відзначається. Протягом року шість раз попередив брак у поїздів, які йшли на зустріч. То помітив, що у вагонах вітер зірав упаковку на цінних приладах, то буксу, з якої валив дим, то ще щось. Тільки впаде йому таке в око, мерщій до рації і повідомляє про це машиністові.

У кожного з восьми електровозників комсомольсько-молодіжної колони є щось хороше, вартє наслідування. І з них беруть приклад. А в молодих ентузіастів уже нові плани. Нині міркують над тим, як краще зустріти 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Вирішили взяти зобов'язання вдвічі вищі, ніж до ювілею Ленінського комсомолу.

Гадаю, що і їх виконують з честю.

В. ЧЕРЕВАТЕНКО,
завідуючий локомотивними бригадами локомотивного депо Знамянського залізничного вузла.

На знімку: громадський інструктор-машиніст молодіжної колони І. Дерипас.

Фото Б. ВІТОХІНА.

ВІДДАНІСТЮ ІДЕЯМ КОМУНІЗМУ, ВЕЛИКІЙ СПРАВІ ПАРТІЇ, ІНІЦІАТИВОЮ І НЕВИЧЕРПНОЮ ЕНЕРГІЄЮ У БУДІВНИЦТВІ СОЦІАЛІЗМУ ТА КОМУНІЗМУ КОМСОМОЛ ЗДОБУВ ГЛИБОКУ ПОВАГУ ВСЬОГО РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ.

(Із Постанови ЦК КПРС «Про 50-річчя ВЛКСМ і завдання комуністичного виховання молоді»).

є у хлопців з молодіжної колони. Приїдуть до Миронівки чи П'ятихаток, розвідають у локомотивників про стан справ на станції — і до диспетчера:

— Є можливість великоваговий поїзд.

Тоді їм:
— Який подадуть, той і зачепите.

Та хлопці не з тих, що красивими словами розкидаються. Припруть, як кажуть, фактами і нікуди діватися. Дають великовагові.

досягли молоді залізничники, варто сказати, що зекономленої електроенергії достатньо для проведення від Знамянки до П'ятихаток 13—14 поїздів. А скільки завчасно доставлено різних машин, міндобри, вугілля, руди та інших народногосподарських вантажів! Якщо це перевести в тонни, то їх буде десятки тисяч.

Нині залізничників так і називають: великоваговики.

Колектив веде перед у змаганні серед інших моло-

КЛУБ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ТРАДИЦІЙ
КАРАГАНДА. Цікавий досвід пропаганди ленінської ідеї серед молоді зібрав Дзєзказганський клуб революційних, бойових і трудових традицій. Він створений міською організацією товариства «Знання». У складі ради клубу — ветерани партії, учасники громадянської і Великої Ві-

чизняної воєни, кращі виробничники, активні громадські діячі. Своім впливом клуб охопив близько тридцяти підприємств, шкіл, молодіжних гуртожитків. В арсеналі пропагандистських засобів клубу — усі журнали, зустрічі з героями праці, старими більшовиками, людьми цікавої долі. Великою популярністю у молоді користуються виступи колишнього матроса крейсера «Ларора» Ф. Г. Клинкава, учасника громадянської війни І. М. Соболева, одного з будівників Дніпрогєсу С. І. Венірицького та інших активістів.

СИМФОНІЯ В'ЄТНАМСЬКОГО ПАТРІОТА

ЛЕНІНГРАД. Хвилююче мовчання вшанували ленінградці пам'ять в'єтнамського композитора — воїна

Хоанг В'єта, що поліг смертю хоробрих за свободу своєї батьківщини. У Великому залі філармонії відбулася прем'єра його симфонії «Рідна земля».

Твір національного героя В'єтнамчу привіз у нашу країну друг композитора Хуан Тан Ші. Талановитий музикант, що вперше став за пульс заслуженого колективу РРФСР — симфонічного оркестру Ленінградської філармонії, відкрив своїм виступом цикл концертів «Десяти молодих диригентів».

Хуан Тан Ші закінчує аспірантуру при Ленінградській консерваторії. Підсумки копткої дослідницької роботи стала дисертація про в'єтнамську народну музику. Особливу увагу в цій праці Хуан Тан Ші приділяв пісням, які народилися у боротьбі проти американських агресорів.

(ТАРС).

1966 рік. Молода пасічниця колгоспу імені Димитрова Люба Чумаченко одержала від кожної з 90 бджолосімей по 59 кілограмів меду. На знімку: Л. Чумаченко.

50-РІЧЧЮ ВЛКСМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

КОМСОМЛЬСЬК-НА-АМУРІ. Сюди прибули учасники мотопробігу Ленінград—Комсомольськ, присвяченого 50-річчю ВЛКСМ. Чотирнадцять спортсменів-комсомольців Смольнінського району міста на Нєві пройшли дванадцять тисяч кілометрів. Вони доставили естафету у місто комсомольської слави. На березі Амуру біля пам'ятника першим будівникам відбувся мітинг. Командир пробігу Дмитро Вольф передав мешканцям Комсомольська жменю землі із священного Марсового поля.

ЮНІСТЬ ТАНЦЮЄ «ЮНІСТЬ»

Події улюбленої книги радянської молоді «Як гартувалася сталь» ожили 13 жовтня на сцені Кремльського Палацу з'їздів. Тут йшов балет композитора М. Чулак «Юність», створений за мотивами роману М. Острєвського. У цей день на головній сцені країни відкрилася декада самодіяльного мистецтва, присвячена 50-річчю ВЛКСМ. Виконавцями спектаклю, який розповідає про подвиг перших комсомольців, були молоді артисти-аматори заводу «Серп і Молот».

Головні партії в цьому спектаклі виконали іскрени І. Равікович, конструктор К. Скєряїн, культурпрацівник В. Смуров, телефоністка Т. Сергієнко, оператор Р. Шиліна.

МОЛОДІЖНІ НОВИНИ

ЛЮДИ ВИХОДЯТЬ У НІЧ

К. БЕРЕСТ.

Повість К. Береста написана на фактичному матеріалі. В основу її покладені події, що мали місце під час Великої Вітчизняної війни. Автор відкриває маловідомі сторінки героїчних справ нашої радянської молоді, комсомольців сорокових років. Герої повісті комсомольці Василь Вовченко, Женя Хижняк, Олександр Полтавчук, Володимир Савоцький, піонер Алік Синицький віддали молоді життя за нашу Батьківщину. Кошарні партизани загону ім. Пожарського ніколи не забудуть цих юних патріотів.

Я впевнений, що повість буде з інтересом зустрінена комсомольцями Кіровоградщини, послужить справою комуністичного виховання підрастаючого покоління.

І. ЖИЛІН,
кошарний комісар партизанського загону імені Пожарського.

І. ВТЕЧА

Василь Вовченко ніби приріс до загатананого отвору на даху вагона. Там била вода, а тут — вагон невідомий. Яка лісенітниця! Комсомалець Вовченко буде працювати на військовому заводі в Німеччині. Може, оуде робити бомби, котрі фашисти потім скидуть на голови його матері, сестри, братів... Руки хлопця, в котрий рід, з люття ухилились за ґрати. «Не вийде», — здавалося, завітало прокрякання у відповідь залізо.

Антон і Олег — друзі по нещастю, — лежали поруч на наструганих голих дошках нар і мовчки дивилися на товариша. Мучиться хлопець. Все думає, як з цієї клітки врятується. Про себе думає, про товаришів, про загублену на дорогах війни сім'ю. Деякі місяці тому Василь спокійно працював у Помічанському відділку залізничці, одержав відпустку, поїхав до рідних у Жданов і ось... опинився в цьому вагоні. Де мати, сестра, брати? Встигли евакуюватися чи ні? Живі чи загинули під фашистськими бомбами...

Велике криваво-червоне колесо сонця тяжко закотилося за горизонт. Вагон і похмурий степ якось одразу провалилися в ніч. Байдуже гуркотять колеса. З переднього вагона, в якому возять дівчат, долітає сумна пісня. Відгомін її стогонно віддається вночі. Поступово затихла й пісня, тільки стукотять колеса, відміряючи кілометри.

О другій годині ночі состав прийшов на велику станцію. «Бангоф Бобринська», — прочитав Вовченко на будинку вокзалу. Він легко узнавав з дитинства знайомі станційні будівлі, водокачку, навколійні будинки. Якби не ця дивна назва, він вирішив би, що це станція імені Тараса Шевченка — його батьківщина. Заскрипіли гальма. Ешелон зупинився. Пронсуючи поміж драготом голову, хлопець побачив, як від паровоза вздовж состава рушили оглядачі вагонів.

— Товариш, — тихо покланяв Василь, коли вони опинилися під ним, — це яка станція?
— Шевченкове.

— А чому там написано «Бобринська»?
— Значить, поміщик Бобринський більше до душі фашистам, — відповідь лютій робітнич. В його голосі було стільки нічним не прикртій ворожості до окупантів, що Вовченко з надією спитав:

— Може, у вас гострозубці є?
— Німа, хлопча, — зітхнув старий. — Хто ж знав, що зараз такий ешелон приженуть... Ти звідки будеш?
— Останнім часом у Помічний жив, а народився тут.

— Батько ким працює?
— Машиністом був...
— Наш брат, значить, залізничник. Петро, — звернувся літній робітник до напарника, — їди до дальшої колісної пари. Ліхтар поверни склом до останнього вагона, щоб мене не було видно. А я тут поворожу трохи.

Василь почув, як щось заскрипіло біля дверей.
— Добре, — задоволено проказав старий, відскакуючи вбік. — Ну, хлопча, останнє від вас залежить. Дріт, яким двері закручені, я тільки для виду лишив. Бувай здоровий, синку.

— Спасибі, батьку, відповів хлопець і проковтнув неспрошений клубок, що підступив до гортла.

Спогади про батька роз'ятрили незагойну рану в душі Василя. Батько його справді був залізничником, одним з кращих машиністів локомотивного депо ст. Помічна. Проте деякі роки тому був засуджений невідомо чому.

Як тільки поїзд виїшов за сев афор, Василь підняв товаришів і першим зіскочив з нар.

— Хлопці! Взязлись — крикнув він, налягаючи на двері. Деякіла дружинні ривки, і двері плавно відкотилися. Четверо хлопчаків кинулися до отвору.

— Стей! — зупинив їх Вовченко. — А останні? Втечемо на першій зупинці.

І він викавав свій план, — скориставшись темрявою і пізнім часом, спробувати відкрити ще деякіла вагонів.

Коли на наступному роз'їзді ешелон зупинився, товариш Вовченка побігав вздовж вагонів, розкручуючи дріт на дверях, а останні кинулися під состав, що стояв поряд. Це відбулося так швидко, що вартові, які дрімали на майданчиках першого й останнього вагонів, нічого не помітили. Вони підняли тривогу лише тоді, коли загриміли двері інших вагонів, і з них посипалися юнаки й дівчата. У темряві пролунали постріли. Антон сховився за живіт і почав повільно осідати на землю. Василь і Олег підкопали товариша.

— Антоне, куди тебе? — спитав Олег, коли дерева лісо-смуги сховали їх від переслідувачів.

— Пече... — простогнав Антон. Поранений стогнав все слабше і раптово зовсім затих. Тіло його стало якось поособливо тяжким. Друзі зупинилися, покладали на землю товариша. Вражений цією смертю, Василь зовсім забув, де вони і що треба робити. Опам'ятався тільки тоді, коли зовсім поруч почувся тріск гілля. Юнак мовчки витер першу чоловічу слюзу і рушив геть від роз'їзду.

Світало, коли в невеликий будиночок біля станції ім. Шевченка постукали.

— Хто там?
— Я, тьотю Надю...
— Васильюк! — зрадла жінка. — Звідки ти?
— З ешелону втік, — відповів Вовченко і в свою чергу спитав: — Як наші? Де мама, Тамара, Гриша?
— Не знаю, рідний...
— Про Женю нічого не знаєте? В останньому листі вона писала, що йде добровольцем на фронт. З тих пір я нічого не чув про неї.

— Не забув? — Анастасія Григорівна зупинилася посеред кімнати, тепло поглянула на племенника і виграда фартухом очі. — Тут вона, наша невсточка. Позавчора прийшла і зразу до мене. І батьки евакуювалися. Чудом не потрапила в полон, якесь жінки вчасно передотгли її. Ії здається, що все загинуло. За тебе дуже переживає: живий ти чи ні.

ХАЙ СПИС ЛЕТІТЬ ДАЛІ

Знімок, який ви бачите, наш фотокореспондент В. Ковпак зробив рік тому, коли Олександра Садовнича готувалась до поїздки в Ялту, де мали проходити змагання на кубок республіки з легкої атлетики серед жінок. Тоді «Молодий комунар» побажав дівчині успіхів у тих поєдинках. Спортсменка торік привезла з півдня друге місце. Її спис пролетів 50 метрів 32 сантиметри. Цей результат був вищим від нормативу кандидата в майстри спорту. Попереду стояв новий рубіж

— виконати норму майстра. І ось цього року, кілька днів тому, на таких же змаганнях, які проходили в Сімферополі, Шура взяла його. Вона кинула списа на 51 метр 78 сантиметрів і здобула друге місце серед найсильніших металюниць України, поступившись першою лише авангардівці з Харкова Н. Маракіній.

Редакція «Молодого комунара» поздравляє тебе, Шуру, з високим званням майстра спорту СРСР і бажає нових спортивних досягнень. Хай твій спис летить ще далі! Від щирого серця поздравляємо також твого наставника і вчителя, тренера І. А. Павлюкевича, який підготував першого в області майстра з легкої атлетики серед жінок.

ЦЬОГО РАЗУ — КВАСОВ

ФУТБОЛ

Футболісти Кіровоградської «Зірки» виїхали в тритурове турне до Російської Федерації. Перший матч вони провели в Ярославлі з місцевим «Шинником». Стосунок між цими двома командами такі: за час перебування у другій групі класу «А» вони мають по одному виграну, причому з однаковим рахунком (2:0), а три матчі закінчили внічию.

І ось у шостій зустрічі, яка відбулася позавчора, наші земляки вийшли вперед. Вони перемогли з мінімальною перевагою — 1:0. Гол забив Віктор Квасов. Дублюючі склади цих команд зіграли напередодні внічию — 1:1.

19 жовтня кіровоградці гратимуть в Іваново з «Текстильником», а 23 жовтня — в Рязані із «Зіркою». Після цього вони проведуть останні три матчі сезону на своєму полі.

ДВА ОЧКА НА ФІНІШІ

Два тури залишилися до кінця зональних змагань чемпіонату з футболу серед команд класу «Б» України та Молдавії. Черговий матч

олександрійський «Шахтар», який виступав у першій зоні, провів на своєму полі з командою «Будинвестрия» із молдавського міста Бельці.

Перша половина гри проходила при обопільних атаках, але жодній з команд не вдалося добитися успіху. Після відпочинку перевага господарів поля стає очевидною. До кінця зустрічі олександрійці

Є. ШАБАЛІН.

МЕХІКО, ДНІ ТРЕТІЙ І ЧЕТВЕРТІЙ

Перша наша золота медаль на Олімпіаді в Мехіко, можна сказати, прийшла на головний стадіон олімпійської столиці пішки. Золото для радянської команди в третій день Олімпіади приніс 20-кілометровий марш по вулицях Мехіко, проведений учителем з українського міста Суми Володимиром Голубиничем. 32-річний спортсмен завоював другу в своєму житті найвищу олімпійську нагороду, пройшовши дистанцію за 1 годину 33 хвилини 58,4 сек. Вперше прозвучав над олімпійським стадіоном Гімн СРСР.

Три нових види спорту включила цього дня у свою орбіту олімпіада. Перший комплект медалей розіграли на трасі командної гонки велолоспедисти, вступили в боротьбу волейболісти, виїшли на фехтувальні доріжки залу «Місжукка» рапіристи. Важливі події відбувались і в бігових доріжках і легкоатлетичних секторах олімпійського стадіону.

Вічеслав Скоморохов зайняв п'яте місце в бігу на 400 метрів з бар'єрами, з новим всесоюзним досягненням — 49,1 сек.

Ононілла, виступаючи у півфіналі, всесоюзне досягнення на 400-метровій доріжці дебютантка олімпіади сарапульська студентка Наташа Бурда — 52,9 сек. 22-річна спортсменка завоювала право стартувати у фіналі.

На каналі Соціаліко були втішені заїди. Наша всіляка виїшла у фінал, у півфінал — Віктор Мельников на одиночій, на днічці з стернованим — Леонід Драченський і Піт Хельм'я. Були близькими до

Спец. кор. ТАРС. Мехіко.

Олександрійське міське професійно-технічне училище № 5

проводить додатковий набір учнів на 1968—1969 навчальний рік

на спеціальності:

- штукатур, тесляр, муляр (строк навчання — 1 рік);
- штукатур-малар, слюсар-монтажник, слюсар-сантехнік (строк навчання — 2 роки).

В училищі приймаються юнаки та дівчата з освітою 8—10 класів. Учні перебувають на повному державному утриманні, забезпечуються гуртожитком. При бажанні учні можуть відвідувати загальноосвітню школу робітничої молоді (8—9—10 класи). Після закінчення училища направляються на роботу у міста області.

Вступникам необхідно подати свідоцтво на ім'я директора, автобіографію, паспорт або свідоцтво про народження, свідоцтво про освіту, 4 фотокартки. Документи приймаються у канцелярії училища.

АДРЕСА УЧИЛИЩА: м. Олександрія, селище Димитрове, вул. Трудрезерві, 23.

ДИРЕКЦІЯ.